

**ВІЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Німецька мова: практична граматика»
на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Туриця Олександр Юрійович
к.філол. н.
доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-050-94-98-447
Електронна адреса	turytsya@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.im.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

у

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Оволодіння теоретичними знаннями щодо граматичної будови сучасної німецької мови; формування практичних граматичних навичок німецької мови в усній та писемній формах.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (практичні заняття – 60 год., самостійна робота – 90 год.).
Форми та методи навчання	Практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування заняття; захист домашнього завдання (виконання вправ); обговорення матеріалу заняття; виконання навчальних завдань; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: 1 семестр – залік (ПМК).
Базові знання	Наявність знань, одержаних з практичного курсу другої іноземної мови та перекладу (німецька мова)
Мова викладання	Німецька/українська.

Перелік компетентностей, які забезпечуються на навчальній дисципліні, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
- upevnenno voldoditi derzhavnoyu ta inozemnoyu movami dla realizatsii pismovoї ta usnoї komunikatsii, zokrema v situatsiyakh professiynogo i naukovogo spilkuвання; prezentyuvati rezul'taty doslidzheny derzhavnoyu ta inozemnoyu movami (PRH-2); - zastosovuvati sushasni metodiki i tekhnologii, zokrema infomatsiyni, dla uspishnogo i effektivnogo zdysneniya professiynoi diyalnosti ta забезпечення якостi naukovogo doslidzhenya v	- zdatnist' spilkuvat'sya inozemnoyu movoju (ZK-06); - zdatnist' spilkuvat'sya z predstavnikami inix profesiynih grup riznogo rivnia (z ekspertami z inix galuzey znan'yi/vidiv ekonomichnoi diyalnosti) (ZK-10); - zdatnist' vil'no koristuvat'sya spetsial'noyu terminologijou v obrani galuzi filologicheskikh doslidzhenij (CK-7); - voldodinka tematichnymi i ekspertnymi znan'iyami z inix galuzey (CK-11); - zdatnist' vzaymodiyati i vikonyuvati rizni funktsii v komand'e pid chas vyrishenija professiynih zadaniy (CK-12).

конкретній філологічній галузі (ПРН-3); збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації) (ПРН-10).	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Das Verb 1. Grammatische Funktionen des Verbs 2. Einfache und komplexe Verben	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Die Konjugation der Verben 1. Indikativ- und Imperativformen; Infinitiv und Partizipien 1.1. Die regelmäßigen ('schwachen') Verben 1.2. Die unregelmäßigen Verben 1.2.1. Haben, sein und werden 1.2.2. Die unregelmäßigen 'schwachen' Verben 1.2.3. Die unregelmäßigen 'starken' Verben	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Die Konjunktivformen 2.1. Die Bildung des Konjunktivs I (Konjunktiv Präsens) 2.2. Die Bildung des Konjunktivs II (Konjunktiv Präteritum) 3. Der Ersatzinfinitiv 4. Haben oder sein in Perfekt und Plusquamperfekt 5. Trennbare und untrennbare Verben	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Tempus 1. Ausdruck der Zeit in der Sprache 2. Der Gebrauch der Tempusformen 2.1. Präsens 2.2. Perfekt 2.3. Präteritum 2.4. Plusquamperfekt 2.5. Futur 3. Tempuskongruenz	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Modalität. Modus (Konjunktiv) - Modalverben 1. Einleitung: Modalität 2. Der Gebrauch des Konjunktivs 2.1. Konjunktiv I außerhalb der indirekten Rede 2.2. Konjunktiv II außerhalb der indirekten Rede 2.3. Konjunktiv I und II in der indirekten Rede 2.4. Konjunktiv II oder würde + Infinitiv 3. Modalverben, Modalitätsverben, modaler Infinitiv 3.1. Modalverben 3.1.1. Eigenschaften der Modalverben 3.1.2. Gebrauch der Modalverben 3.2. Modalitätsverben 3.3. Der modale Infinitiv.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik

Das Passiv 1. Aktiv und Passiv 2. Vorgangs- und Zustandspassiv 3. Die Bildung von Passivsätzen 4. Passivbildung bei Verben mit einem Dativobjekt 5. Von und durch in Passivsätzen 6. Andere Passivkonstruktionen	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Die Infinitkonstruktion 1. Infinitivkonstruktionen 1.1. Der reine Infinitiv 1.2. Der Infinitiv mit zu 2. Partizipialkonstrukti-onen.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Die Rektion der Verben 1. Verben mit einem Akkusativobjekt 2. Verben mit einem Akkusativobjekt und einem Dativobjekt 3. Verben mit einem Dativobjekt 4. Verben mit einem Genitivobjekt 5. Verben mit einem Akkusativobjekt und einem Genitivobjekt 6. Verben mit einem Präpositionalobjekt 7. Verben mit einem Prädikativ 8. Reflexive Verben	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Das Bestimmwort 1. Der Artikel 2. Die Formen des Artikels	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Das Adjektiv Die Deklination des Adjektivs 1. Schwache Adjektivdeklination 2. Gemischte Adjektivdeklination 3. Starke Adjektivdeklination	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна контрольна робота.	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Komparation 1. Die Formen des Komparatifs und Superlativs 2. Der Gebrauch von Positiv, Komparativ und Superlativ	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Das Zahlwort (das Numerale)	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Das Substantiv Das Genus des Substantivs	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Die Deklination des Substantivs 1. Die Deklination im Singular 2. Die Deklination im Plural	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik

Das Attribut	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Das Pronomen 1. Das Personalpronomen 2. Das Reflexivpronomen 3. Das Reziprokpronomen 4. Das Possessivpronomen 5. Das Demonstrativpronomen 6. Das Interrogativpronomen 7. Das Relativpronomen 8. Das Indefinitpronomen 9. Pronominaladverbien	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
10. Das Pronomen es		
Die Präposition 1. Die Präpositionen mit dem Genitiv 2. Die Präpositionen mit dem Dativ 3. Die Präpositionen mit dem Akkusativ 4. Die Präpositionen mit doppelter Rektion (Dativ oder Akkusativ)	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Das Adverb und die Konjunktion	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; граматичні вправи	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Syntax 1. Die verschiedenen Arten von Sätzen 2. Der einfache Satz 3. Der komplexe Satz 3.1. Form der Nebensätze 3.2. Syntaktische Funktionen der Nebensätze 4. Die Stellung des Verbs im Satz	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik
Rechtschreibung und Zeichensetzung	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна контрольна робота.	Übungen zum Thema Erklärung der grammatischen Begriffe und Regeln Glossar zu Begriffen der Deutschen Grammatik

Інформаційні джерела

1. Драб Н.Л., Скринька С., Стабroz С. Практична граматика німецької мови. Посібник для студентів вищих навчальних закладів та учнів старших класів спеціалізованих шкіл. Вінниця: Нова Книга, 2007. 280 с.
2. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Гуменюк О.О., Зеленко Т.Д., Кубинський Б.В., Білоус О.І., Артамоновська С.П. Практична граматика німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи і завдання. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 400 с.
3. Кравченко С.М. Грамматика німецької мови в таблицях і схемах. К. : «Логос-М», 2007. 112 с.
4. Павлишинець О., Петришак Б. Граматика німецької мови. Морфологія та синтаксис простого речення. Збірник вправ для студентів-германістів (українською мовою). Івано-Франківськ, 2017. 135 с.
5. Тупиця О. Ю. Безеквіалентна лексика в поетичному тексті: проблема створення етномовної картини світу. LAP LAMBERT Academic Publishing RU. 2018. 117 с.
6. Helbig Gerhard, Buscha Joachim. Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für Ausländerunterricht. Berlin und München: Langenscheidt, 2001. 654 S.
7. Helbig Gerhard, Buscha Joachim. Übungsgrammatik Deutsch. Berlin und München: Langenscheidt, 2000. 379 S.
8. Rug Wolfgang, Tomaszewski Andreas. Grammatik mit Sinn und Verstand. Übungsgrammatik Mittel-und Oberstufe. Stuttgart, 2006. 256s.
9. Smeretschansky R.I. Grammatik der deutschen Sprache. Kiew: Hauptverlag der Verlagsvereinigung „Vyšča škola“, 1981. 312S.
10. Sokolowa N.B., Moltschanowa I.D. Deutsche Übungsgrammatik. Moskau: Proswestschenie, 1989. 304 S.
11. Übungsgrammatik. Deutsch als Fremdsprache. Навчальний посібник з практичної граматики для студентів факультетів іноземних мов (видання друге, доповнене та перероблене) / Венгринович А.А., Весоловський О.В., Власова О.І., Угринюк Р.В. Івано-Франківськ, 2016. 165 с.
12. Wlassow J.N., Kulenko V.J. Das Adjektiv. Steigerungsstufen und Deklination. Handbuch mit modernen Übungen für die Studenten der Fremdsprachenfakultät (Deutsch als zweites Fach). Winnyzja: NOWA KNYHA, 2003. 96 S.
13. Wlassow J.N., Kulenko V.J. Rektion der Verben, Adjektive, Substantive im Deutschen. Handbuch für Studenten und Lehrer. Winnyzja: NOWA KNYHA, 2003. 144 S.
14. Zimakova L., Tupytsya O. Транслятологічні проблеми відтворення лексики з національно-культурною семантикою. Філологічні науки. Випуск 32. 2020. С. 99-103.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Німецька мова: практична граматика. Укл. Тупиця О. Ю. Дистанційний курс [Електрон. ресурс] – [Інститут заочно-дистанційного навчання ВНЗ ПУЕТ]. Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/>, за паролем.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної добросердечності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну добросердечність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування:
відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://www.puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>, http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvennya_rezulativ_neformalnoyi_osvity.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

<i>Види робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Модуль 1 (теми 1-10): відвідування занять (6 балів); захист домашнього завдання (6 балів); обговорення матеріалу занять (6 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (6 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 1 (теми 11-20): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (4 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (8 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка за шкалою ЕКТС</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни